

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Põhiõigused](#) > [Ettevõtlus Ja Inimõigused](#) > Croatia

Ettevõtlus ja inimõigused

Sisu koostaja:

Horvaatia

Horvaatia

1. Milline kohtulik kaitse mul on, kui satun teie riigis ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumise ohvriks? Kas see kaitse hõlmab hüvitamist?

Inimõiguste rikkumise ohvrid võivad taotleda kohtulikku kaitset:

- tsiviilkohtumenetluses, milles neile võidakse välja mõista hüvitis varalise või mittevaralise kahju eest (mittevaralise kahju eest isikuõiguste rikkumise korral[1]);
- [kriminaalmenetluses](#), milles kannatanu võib esitada toime pandud kuriteoga tekitatud kahju hüvitamise nõude.

Tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN, Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 ja 70/19) artiklis 1 on sätestatud, et see seadus reguleerib menetlusnorme, mille alusel kohtud lahendavad põhiliste inim- ja kodanikuõiguste ja -kohustuste asju ning kodanike isiklike ja perekonnasuhete asju ning töö-, kaubandus-, vara- ja muid tsiviilasju, kui õigusnormides ei ole sätestatud, et mõnda neist tuleb lahendada mõne muu menetluse normide kohaselt. Peale selle on tsiviilkohtumenetluse seaduse artiklis 185 sätestatud, et tsiviilkohtumenetluse algatamiseks tuleb esitada hagi/avaldus.

Töösajades, eriti tähtaegu ja kohtuistungiga aegu määraates, pöörab kohus alati erilist tähelepanu vajadusele töövaidlused kiiresti lahendada.

2. Kas ränkade inimõiguste rikkumiste suhtes kohaldatakse erieeskirju? Kas neid eeskirju kohaldatakse keskkonnakuritegude või tõsise tööalase ärakasutamise suhtes?

Kriminaalmenetluse seaduse (*Zakon o kaznenom postupku*, NN nr 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 ja 126/19) artiklis 43 on loetletud kõikide kuriteoohvrite üldised õigused (kuriteoohvrite õigus abiteenustele, õigus tõhusale psühholoogilisele ja muule eksperdiabile ning kuriteoohvrite seaduse alusel abistavate ametiasutuste, organisatsioonide või institutsioonide toele, õigus kaitsele hirmutamise ja kättemaksu eest, õigus ohvri väärkuse kaitsele tunnistajana küsitlemisele ajal, õigus pärast kuriteokaebuse esitamist põhjendamatu viivitusega ülekuulamisele ja õigus sellele, et täiendavaid ülekuulamisi korraldataks kriminaalmenetluses üksnes vajalikul määral, õigus kasutada menetlustes, milles ohver osaleb, usaldusisiku abi, õigus sellele, et meditsiiniprotseduure tehtaks võimalikult vähe ja üksnes juhul, kui need on kriminaalmenetluse jaoks hädavajalikud, õigus teha karistussepanek ja esitada erasüüdistus karistusseadustiku (*Kazneni zakon*) alusel, õigus osaleda kriminaalmenetluses kannatanuna, õigus saada teavet kuriteokaebuse rahuldamata jätmise kohta ja selle kohta, et prokurör (*državni odvjetnik*) otsustas süüdistust mitte esitada, ning õigus võtta süüdistuse esitamine prokuröri üle, õigus saada prokuröri teavet ohvri kuriteokaebuse alusel võetud meetmete kohta ja esitada kaebus kõrgemale prokuröri, õigus saada taotluse korral ja põhjendamatu viivitusega teavet kahtlustatava või süüdistatava kinnipidamisest või eelvangistusest või süüdimõistetud vanglakaristuse kandmisest vabastamise ja vanglast põgenemise kohta ning ohvri kaitseks võetavate meetmete kohta, õigus saada taotluse korral teavet kriminaalmenetluse lõpetamise lõpliku otsuse kohta ning muud seaduses sätestatud õigused).

Kriminaalmenetluse seaduse artiklis 44 on sätestatud inimkaubanduse (mis võidakse toime panna kellegi töö ärakasutamise eesmärgil sunniviisilise töö või sundusega) ohvrite eriõigused. Lisaks selle seaduse artikliga 43 ette nähtud õigustele on inimkaubanduse ohvritel õigus saada enne küsitlemist tasuta nõustamist ja õigus tasuta esindaja määramisele riigi kulul, õigus olla politseis või prokuratuuris (*državno odvjetništvo*) küsitletud samast soost isiku poolt ja võimaluse korral sellesama isiku poolt, kui küsitlemist korratakse, õigus mitte vastata küsimustele, mis ei ole kuriteoga seotud ja puudutavad ohvri eraelu, õigus taotleda küsitlemist audiovisuaalsete vahendite abil, õigus isikuandmete kaitsele ning õigus taotleda menetluse kinniseks kuulutamist.

Kriminaalmenetluse seaduse artiklis 43a ja ohvrite individuaalse hindamise meetodeid käsitlevates eeskirjades (*Pravilnik o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve*, NN nr 106/17; edaspidi „eeskirjad“) on sätestatud ohvrite individuaalse hindamise menetlus, et teha kindlaks kuriteoohvri erikaitsemeetmete võtmise vajadus ja kui see on olemas, määrata kindlaks, milliseid erikaitsemeetmeid (sealhulgas menetluslikud kaitsemeetmed, nagu küsitlemise erimeetodid, sidetehnoloogia kasutamine kurjategijaga silmsideme vältimiseks, menetluse kinniseks kuulutamine, küsitlemine samast soost isiku poolt ja võimaluse korral sellesama isiku poolt, kui küsitlemist korratakse, usaldusisiku kasutamine, isikuandmete kaitse) tuleks kohaldada, hõlbustades tasuta nõustamist riigi kulul ja muid seaduses sätestatud meetmeid. Arvestatakse tõsiasjaga, et raskete kuritegude hulka kuuluvad muu hulgas inimkaubandus ja organiseeritud kuritegevus, seega ka keskkonnakuriteod, kui need on toime pandud kuritegeliku ühenduse poolt.

Ohvrite õiguste kaitse Horvaatia Vabariigis tagavad kriminaalõigusaktid ja Horvaatia põhiseadus (*Ustav Republike Hrvatske*) ning nende järgimise tagavad liikmesriigi kohtud. Kui kõik liikmesriigi tasandil kättesaadavad õiguskaitsvahendid on ammendatud, võivad ohvrid algatada viimase abinõuna menetluse Euroopa Inimõiguste Kohtus Strasbourgis, kui nad leiavad, et liikmesriigi tasandil on rikutud üht nende põhiõigust, mis on tagatud Euroopa inimõiguste konventsiooniga.

3. Olen Euroopa riikidevahelise kontserni väljaspool Euroopa Liitu aset leidnud tegevusest tulenenud inimõiguste rikkumise ohver. Kas õiguskaits on mulle teie riigis kättesaadav, kui ma ei ole ELi kodanik või ma ei ela ELis? Millistel tingimustel saan väita, et mu õigusi on rikutud? Kust võin leida lisateavet?

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 27 kohaselt on Horvaatia kohtud pädevad lahendama rahvusvaheliste mõõtmetega vaidlusi, kui selline pädevus on sõnaselgelt sätestatud seaduses või rahvusvahelises lepingus.

Seoses kohtualluvusega tsiviil- ja kaubandusajades on rahvusvahelise eraõiguse seadusega (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*, NN nr 101/17) sõnaselgelt ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (edaspidi „Brüsseli I määrus“) kohaldamine selle kohaldamisalasse kuuluvates olukordades ja laiendatud selle kohaldamist olukordadele, mis on seotud kolmandate riikidega.

Brüsseli I määruse artiklis 4 sätestatud kohtualluvuse põhireegli kohaselt esitatakse hagi nende isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse sõltumata nende kodakondsusest. Artikliga 63 on ette nähtud, et juriidilise isiku alaline asukoht on tema põhikirjajärgne asukoht, juhatuse asukoht või peamine äritegevuse koht.

Olukorrad, milles kostja vastu võib hagi esitada muus kui tema alalise elukoha liikmesriigis, on sätestatud artiklites 7–9 (valikuline kohtualluvus). Seepärast reguleerib artikli 7 lõige 2 lepinguväliste suhete kohtualluvust ja selles on sätestatud, et sellise isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib lepinguvälise kahju puhul esitada hagi teises liikmesriigis selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda.

Peale selle on rahvusvahelise eraõiguse seaduse artiklis 58 sätestatud vajalik pädevus järgmiselt. Kui selle seaduse või muude Horvaatia seaduste või Horvaatias kehtivate rahvusvaheliste lepingute kohaldamine ei määra kindlaks kohtualluvust sellise kostja puhul, kelle alaline elukoht on kolmandas riigis, ja kui menetlust ei saa või ei ole mõistlik toimetada välismaal, on pädevad Horvaatia kohtud, kui menetluse ese on Horvaatiaga piisavalt seotud, et menetlust on asjakohane toimetada Horvaatias.

4. Kas ombudsmani institutsioonid, võrdõiguslikkust edendavad asutused või inimõigustega tegelevad riiklikud asutused toetavad Euroopa riikidevaheliste kontsernide väljaspool Euroopa Liitu aset leidvate, ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumiste ohvreid? Kas need asutused võivad minu juhtumit uurida, kui ma ei ole ELi kodanik või ma ei ela ELis? Kas teie riigis on teisi avalik-õiguslikke asutusi (nt töö- või keskkonnainspeksioon), kes võivad minu juhtumit uurida? Kust võin leida teavet oma õiguste kohta?

Ombudsmani seaduse (*Zakon o pučkom pravobranitelju*) kohaselt vastutab Horvaatia ombudsman üksnes nende kaebuste menetlemise eest, mis on seotud õigusnormide rikkumisega riigi ametiasutuste, kohalike ja piirkondlike omavalitsusüksuste ning avalik-õiguslike juriidiliste isikute töös, mis tähendab järelikult, et erasektori õigusrikkumistega seotud kaebuste uurimine ei ole lubatud. Lisaks on artikliga 20 ette nähtud, et igaüks, kes leiab, et nende ametiasutuste ebaseadusliku või õigusnorme rikkuva käitumisega on ohustatud või rikutud tema põhiseaduslikke või muid seaduslikke õigusi ja vabadusi, võib pöörduda pädevasse kohtusse. Seega ei pea isik, kes soovib ombudsmani büroole (*Ured pučkog pravobranitelja*) kaebuse esitada, olema ELi kodanik, kuid ombudsman menetleb kaebust tingimusel, et inimõiguste rikkumise on toime pannud üks või mitu ametiasutust. Kuna Horvaatia ombudsmani büroo saab sageli erasektoriga seotud kaebusi, kasutatakse kodanike kogemusi ja kaebusi siiski nii aastaaruannetes kui ka kohtumenetlustes osalemise kaudu, et soovitada konkreetseid meetmeid, ilma milleta ei oleks võimalik saavutada kõrgemal tasemel õigus- ja kodanikukaitset.

Teiselt poolt kohaldatakse diskrimineerimisvastast seadust (*Zakon o suzbijanju diskriminacije*) kõikide riigi ametiasutuste, kohalike ja piirkondlike omavalitsusüksuste, avalik-õiguslike juriidiliste isikute ning kõikide juriidiliste ja füüsiliste isikute tegevuse suhtes, eriti järgmistes valdkondades: töö ja tööttingimused, juurdepääs füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemisele ja asjaomastele seotud tegevustele, sealhulgas valikukriteeriumid, ning värbamis- ja edutamistingimused; juurdepääs igat liiki kutseõppele ja kutsealasele koolitusele ning ümberõppele; haridus, teadus ja sport; sotsiaalkindlustus, sealhulgas sotsiaalhoolekanne; pensioni- ja ravikindlustus; kohtu- ja haldussüsteem, avalik teave ja meedia; juurdepääs kaupadele ja teenustele ning kaupade pakkumine ja teenuste osutamine; ametiühingute, kodanikuühiskonna organisatsioonide, erakondade või muud liiki organisatsioonide liikmesus ja neis tegutsemine ning kultuuri- ja kunstiloomes osalemine.

Peale selle võtab ombudsmani büroo kui diskrimineerimisvastane keskasutus vastu kõikide füüsiliste ja juriidiliste isikute teated ning vaatab teated läbi, mistõttu võib ta esitada õiguslikult mittesiduvaid soovitusi, arvamusi, ettepanekuid ja hoiatusi diskrimineerimise vastu võitlemiseks ja diskrimineeritud isiku õiguste kaitseks. Ta võib ka diskrimineerimise peale kaebuse esitanud isiku poolel kohtumenetluse astuda või esitada diskrimineerimisvastase ühishagi, kui ta tõendab, et kostja on oma käitumisega tõenäoliselt rikkunud paljude isikute õigust võrdselt kohtlemisele seoses diskrimineerimisvastase seadusega tunnustatud õiguste ja väärtustega (rass või etniline päritolu, nahavärv, sugu, emakeel, usutunnistus, poliitilised või muud veendumused, rahvuslik või sotsiaalne taust, varaline seisund, ametiühingu liikmesus, haridus, sotsiaalne staatus, tsiviilõiguslik või perekonnaseis, vanus, tervislik seisund, puue, genotüüp, soodentiteet või sooväljendus või seksuaalne sättumus). Ka isik, kellel on õigus esitada ombudsmanile diskrimineerimiskaebus, ei pea olema ELi kodanik.

Uue [rikkumisest teatajate kaitse seadusega](#) (*Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti*), mis jõustus 1. juulil 2019, on ette nähtud, et rikkumisest teatajad võivad pöörduda oma õiguste kaitseks ombudsmani poole, kui nad tõendavad, et nad on rikkumisest teatamise tõttu tõenäoliselt sattunud või võivad sattuda kahjulike sündmuste ohvriks. Selle seaduse kohaselt ei pea kaebust esitada sooviv isik olema ELi kodanik ja ombudsman võib võtta meetmeid avalikust või erasektorist pärit rikkumisest teataja kaitseks (märkus: seaduses on rikkumisest teataja määratletud kui *isik, kes on teadlik tööandja tööülesannete täitmisega seotud õigusnormide rikkumistest, näiteks seaduste, määruste, eeskirjade, eetikakoodeksite või tegevusjuhendite või äriühingu siseaktide rikkumistest, ja on neist teatanud*). Tuleb rõhutada, et tööülesannete täitmine hõlmab lisaks lepingulisele tööle ka vabatahtlikku tööd, ajutistel teenuslepingutel põhinevat tööd, õppimise ajal töötamist jne). Rikkumisest teataja võib olla ka isik, kes osales värbamismenetluses kandidaadina.

Lisaks peab Horvaatia Vabariik OECD investeringute komitee kui erapooletu järelevalveorganiga ühineva riigina rakendama vastutustundliku ärikäitumise, st inimõiguste kaitsmise osana järgmisi suuniseid: veebisaidil vastutustundliku ärikäitumise kohta teabe esitamine, päringute töötlemine, lepituse kasutamine võimalikust vastutustundetust ärikäitumisest tulenevate probleemide lahendamiseks ning teabevahetus sidusrühmadega, et vältida kohtuvaidlusi.

Peale selle on Horvaatia loonud riikliku inspeksiooni (*Državni inspektorat*), mis koosneb pädevatest osakondadest ja talitustest (nagu töötervishoiu ja tööohutuse järelevalve osakond ning tööjärelevalve osakond).

Lisateavet riikliku inspeksiooni või nimetatud sektorite/osakondade töö ja pädevuse ulatuse kohta saab järgmistelt linkidelt:

- [kontaktandmed](#)
- [töötervishoiu ja tööohutuse järelevalve osakond](#)
- [tööjärelevalve osakond](#)

5. Kas teie riik kohustab Euroopa riikidevahelisi kontserne looma kaebuste lahendamise mehhanisme või vahendusteenuseid, mille raames arutatakse nende ettevõtlusega seotud tegevusest tulenevaid rikkumisi? Kas neid kohustusi kohaldatakse ka väljaspool Euroopa Liitu aset leidnud rikkumiste suhtes? Kes teostab teie riigis selle tegevuse üle järelevalvet? Kas on võimalik tutvuda nende süsteemide toimimist käsitlevate avalike aruannetega?

Horvaatias ei ole ette nähtud kohustuslikke lepitussüsteeme ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumiste menetlemiseks. Tarbijate ja kauplejate vaheliste tarbijavaidluste lepitusmenetlust reguleerib tarbijavaidluste alternatiivse lahendamise seadus (*Zakon o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova*, NN nr 121/16 ja 32/19), millega võeti üle tarbijavaidluste lahendamist käsitlevad ELi direktiivid ja määrus. Inimõiguste kaitsega seotud küsimuste ja muude õigustega seotud vaidluste puhul võib soovitada kasutada lepitust mõnes Horvaatia lepituskeskuses, kus vaidluse saab lahendada poolte huvidest lähtudes.

Asjakohastelt lehekülgedelt leiate lisateavet järgmise kohta:

- [lepitus liikmesriikides](#)
- [lepitaja otsing](#)
- [tarbijavaidluste alternatiivne lahendamine](#)
- [lepituskeskused](#)

Tarbijakaitse seaduse (*Zakon o zaštiti potrošača*) kohaselt peab kaupleja andma tarbijale võimaluse esitada kirjalik kaebus posti, faksi või e-kirja teel.

Riikliku inspeksiooni seaduse (*Zakon o državnom inspektoratu*) kohaselt võib kontrolli teha selliste avalduste alusel, mis sisaldavad avaldaja andmeid (ees- ja perekonnanimi ning elukoha aadress) ja milles on ära märgitud õigusvastane tegu.

Hargmaiste ettevõtjate töötajate puhul nõuab tööseadus (*Zakon o radu*), et vähemalt 20 töötajaga tööandja peab määrama isiku, kellele on koos tööandjaga tehtud ülesandeks võtta vastu ja menetleda kaebusi, mis on seotud töötajate väärkuse kaitsega.

Neid tegevusi jälgib [riiklik inspeksioon](#).

6. Kas mul on haavatava kuriteoohvrina eriõigusi, kui palun abi ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumiste vastu? Kas õigusabi on mulle

kättesaadav, ja millistel tingimustel? Millised kulud katab õigusabi? Kas õiguskaitse on mulle kättesaadav samadel tingimustel, kui ma ei ole ELi kodanik või ma ei ela ELis?

Ettevõtlusega seotud inimõiguste rikkumise korral õiguskaitset taotleval ohvril on samad õigused nagu teistel kuriteoohvritel kriminaalmenetluses. Lisateavet saab Euroopa e-õiguskeskkonna portaalist:

- [kuriteoohvrite õigused kriminaalmenetluses](#)
- [kuriteoohvritele hüvitise maksmine](#)

Tasuta õigusabi seaduse (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) kohaselt on õigus saada tasuta õigusabi järgmistel isikutel:

- Horvaatia kodanikud;
- lapsed, kes ei ole Horvaatia kodanikud, kuid viibivad Horvaatias seaduse kohaselt vastutava täiskasvanud saatjata;
- ajutise elamislooga välismaalased vastastikkuse alusel ja alalise elamislooga välismaalased;
- ajutise kaitse all olevad välismaalased;
- seadusliku aluseta riigis viibivad välismaalased ja lühiajaliselt riigis viibivad välismaalased välja- või tagasisaatmismenetluses;
- varjupaigataotlejad, pagulasseisundi saanud isikud ja täiendava kaitse seisundi saanud välismaalased ja nende pereliikmed, kes elavad Horvaatias seaduslikult, menetlustes, milles nad ei saa õigusabi eriseaduse alusel.
- Tasuta õigusabi seadus (NN nr 143/13 ja 98/19) reguleerib tingimusi ja menetlust, mille kohaselt vähem soodsas olukorras olevad isikud võivad kasutada õigust saada õigusnõustamist ning pöörduda tsiviil- ja haldusküsimustes kohtute ja teiste avalik-õiguslike asutuste poole.
- Tasuta õigusabi seaduses on sätestatud, et muude kui Horvaatia kodanike puhul saavad tasuta õigusabi järgmised isikud:
- lapsed, kes ei ole Horvaatia kodanikud, kuid viibivad Horvaatias seaduse kohaselt vastutava täiskasvanud saatjata;
- ajutise elamislooga välismaalased vastastikkuse alusel ja alalise elamislooga välismaalased;
- ajutise kaitse all olevad välismaalased;
- seadusliku aluseta riigis viibivad välismaalased ja lühiajaliselt riigis viibivad välismaalased välja- või tagasisaatmismenetluses;
- varjupaigataotlejad, pagulasseisundi saanud isikud ja täiendava kaitse seisundi saanud välismaalased ja nende pereliikmed, kes elavad Horvaatias seaduslikult, menetlustes, milles nad ei saa õigusabi eriseaduse alusel.

Tasuta õigusabi saajad võivad kasutada õigust saada esmast ja/või teisest tasuta õigusabi vastavalt seaduses sätestatud tingimustele.

Esmase tasuta õigusabi hõlmab üldist õigusteavet, õigusnõustamist, esildisi ametiasutustele, Euroopa Inimõiguste Kohtule ja rahvusvahelistele organisatsioonidele kooskõlas rahvusvaheliste lepingute ja nende asutuste/organismide kodukorraga, esindamist ametiasutuste menetlustes ja õigusabi vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks. Seda annavad maakondade ja Zagrebi linna (*Grad Zagreb*) haldusasutused volitatud ühenduste ja õiguskeskuste kaudu ning seda võidakse anda mis tahes õigusküsimuses. Esmase tasuta õigusabi kasutamise menetluse algatamiseks võetakse otse ühendust esmase tasuta õigusabi andjaga, kes otsustab oma äranägemise järgi, kas esmase tasuta õigusabi saamise tingimused on täidetud.

Teisene tasuta õigusabi hõlmab õigusnõustamist, esildisi menetlustes, mis on seotud töötajate õiguste kaitsega tööandja ees, esildisi ja esindamist kohtumenetluses ning õigusabi vaidluse lahendamiseks kompromissiga. Teisest tasuta õigusabi annavad advokaadid. Teisene tasuta õigusabi hõlmab ka kohtukulude tasumisest vabastamist.

Selleks et saada teisest tasuta õigusabi kohtumenetluses esildiste tegemise ja esindamise ning kohtukuludest vabastamise kujul, peab taotleja varaline seisund vastama tasuta õigusabi seaduses sätestatud nõuetele, st taotleja ja tema leibkonnaliikmete igakuine kogusissetulek leibkonnaliikme kohta ei tohi ületada maksubaasi summat (3326,00 kuna) ning taotlejale ja tema leibkonnaliikmetele kuuluva vara koguväärtus ei tohi ületada 60-

kordset maksubaasi summat (199 560,00 kuna).

Lisaks varalistele nõuetele vastamisele tuleb teisest tasuta õigusabi taotleja ühes järgmist liiki menetluses, mis on seotud järgmisega:

- asjaõigused, välja arvatud kinnistusraamatu toimingud;
- töösuhted;
- peresuhted, välja arvatud vastastikusel kokkuleppel abielu lahutamise menetlus, kui abikaasadel ei ole ühiseid või lapsendatud alaealisi lapsi või lapsi, kelle suhtes on neil vanema hooldusõigus pärast nende täisealiseks saamist;
- täite- ja tagatismenetlused seoses sellistest menetlustest tulenevate nõuete sundtäitmise või täitmise tagamisega, mille jaoks võidakse tasuta õigusabi seaduse sätete kohaselt anda õigusabi;
- vaidluse lahendamine kompromissiga;
- erandkorras ja kooskõlas tasuta õigusabi seaduse põhieesmärgiga kõik muud haldus- ja tsiviilkohtumenetlused, kui selline vajadus tuleneb taotlejate ja nende leibkonnaliikmete konkreetsest olukorrast.

Teisese tasuta õigusabi saamise menetluse algatamiseks esitatakse taotlus asjaomase maakonna või Zagrebi linna pädevale haldusasutusele. Taotlus esitatakse tüüpvormil, mis peab sisaldama taotleja ja tema leibkonnaliikmete nõusolekut, millega võimaldatakse juurdepääs kõikidele nende kogusissetuleku ja -vara andmetele ning taotleja kinnitust, et esitatud teave on õige ja täielik.

Kui taotleja vastab teisese tasuta õigusabi saamise õiguse kasutamise õiguslikele nõuetele, väljastab pädev asutus teisese tasuta õigusabi andmise menetluses teisese tasuta õigusabi andmise otsuse, milles on esitatud antava õigusabi liik ja ulatus. Teisese tasuta õigusabi andmine tähendab täielikku või osalist tagatist teisese tasuta õigusabi kulude tasumiseks, olenevalt taotleja ja tema leibkonnaliikmete igakuisest kogusissetulekust. Teisese tasuta õigusabi andmise otsuses täpsustatakse ka teisest tasuta õigusabi andev advokaat.

Kui taotleja ei vasta teisese tasuta õigusabi saamise tingimustele, väljastatakse taotluse tagasilükkamise otsus. Taotleja võib esitada taotluse tagasilükkamise otsuse peale justiitsministeeriumile (*Ministarstvo pravosuđa*) vaide. Justiitsministeeriumi otsuse suhtes vaie tagasi lükata võib algatada halduskohtumenetluse.

Kui tasuta õigusabi saaja kaotab kohtuvaidluse, mille jaoks teisest tasuta õigusabi anti, ei pea ta õigusabi kulusid hüvitama. See ei tähenda siiski, et kohtuvaidluse kaotanud teisese tasuta õigusabi saaja oleks vabastatud vastaspoole menetluskulude tasumisest. Nende kulude jaotuse otsustab kohus kohtumenetlust reguleerivate õigusnormide kohaselt.

Tasuta õigusabi võidakse anda ka piiriüleste vaidluste korral. Tasuta õigusabi seaduses on piiriülene vaidlus määratletud kui vaidlus, mille korral on tasuta õigusabi taotleja alaline elukoht või harilik viibimiskoht muus Euroopa Liidu liikmesriigis kui see, kus kohus tegutseb või kohtuotsus tuleb täita.

Tasuta õigusabi piiriüleste vaidluste korral antakse tsiviil- ja kaubandusajades, lepitusmenetluses, vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks, ametlike dokumentide täitmisele pööramiseks ja sellistes menetlustes õigusnõu andmiseks. Õigusnorme, mis käsitlevad tasuta õigusabi piiriüleste vaidluste korral, ei kohaldata maksu-, tolli- ja muudes haldusmenetlustes.

Piiriüleste vaidluste korral tasuta õigusabi taotlejatele antakse tasuta õigusabi, kui nad vastavad tasuta õigusabi seaduses sätestatud nõuetele. Tasuta õigusabi seaduses sätestatud õigusabi andmise nõuetele mittevastavatele taotlejatele võidakse erandkorras anda tasuta õigusabi, kui nad tõendavad, et ei suuda menetluskulusid tasuta seetõttu, et nende alalise elukoha või hariliku viibimiskoha liikmesriigi ja Horvaatia elamiskulud ei ole võrreldavad.

Horvaatias peab taotleja või tema alalise elukoha või hariliku viibimiskoha liikmesriigi pädev asutus (edastav asutus) esitama tasuta õigusabi taotluse justiitsministeeriumile (vastuvõttev asutus). Vormid ja lisatud dokumendid peavad olema horvaadi keeles. Vastasel juhul lükatakse taotlus tagasi.

Kui vaidlus, milleks taotleja tasuta õigusabi taotleb, ei ole piiriülene või kui taotlejal ei ole õigust saada piiriülestes vaidlustes tasuta õigusabi, väljastab justiitsministeerium taotluse tagasilükkamise otsuse. Justiitsministeeriumi otsuse peale ei saa esitada vaiet, kuid saab algatada halduskohtumenetluse.

Horvaatiale siduvate kahepoolsete ja mitmepoolsete rahvusvaheliste lepingute alusel võidakse tasuta õigusabi anda isikutele, kes ei ela Euroopa Liidus.

Teavet tasuta õigusabi kohta Horvaatias saab järgmiselt veebilehelt:

- [tasuta õigusabi](#)

[1] Isikuõigused: õigus elule, füüsilisele ja vaimsele tervisele, mainele, aule, väärikusele, nimele, era- ja perekonnaelu puutumatusel, vabadusele jne.

■ Viimati uuendatud: 09/02/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.